

Vědecká obec selhala

8.9.2017 / www.neviditelnypes.cz / Ing. Tomáš Jirsa, MBA

Téměř dvacet let trvající spor reprezentovaný na jedné straně šumavskými starosty, lesníky, Jihočeským a Plzeňským krajem a regionálně příslušnými poslanci a senátory a na druhé straně nevládními organizacemi, vyvrcholil přijetím novely zákona 114/92, která zařazuje „nadpoloviční většinu“ národních parků do divočiny či bezzásahovosti. Ačkoli byl zákon prezentován jako předloha pro všechny čtyři národní parky, byl to „zákon o Šumavě“. Z hlediska obcí a krajů totální prohra, z hlediska nevládních organizací totální výhra. Novelu přes veto prezidenta a nesouhlas Senátu protlačil v Poslanecké sněmovně ministr životního prostředí Richard Brabec na základě dohody s militantními nevládními organizacemi a za podpory vědecké obce. Kdykoli se vědci k problematice Šumavy vyjadřovali, tak až na výjimky podporovali stanoviska nevládních organizací. Pamětníci potvrdí, že na začátku devadesátých let bylo veřejnosti předkládáno tvrzení, že se kůrovec na Šumavě kalamitně nerozšíří, protože má přirozené nepřátele. A tak byly přes nesouhlas lesníků vyhlášeny první bezzásahové zóny.

Nevládní organizace (zejména Hnutí DUHA), podporované ministerstvem životního prostředí, Evropskou unií i norskými fondy, vedly po celých dvacet let manipulativní kampaň s cílem dehonestovat své názorové odpůrce a zamlžit skutečnou problematiku Šumavy. Nejprve mnoho let tvrdily, že starostové a regionální politici chtějí těžit dřevo a jsou ve vleku těžařských společností. Trvalo mnoho let, než se podařilo tuto mediální lež rozkrýt a prokázat, že obce ani politici z těžby a prodeje dřeva nemají ani korunu a že nejvíce dřeva v šumavském národním parku bylo těženo za „zelených“ ředitelů. I dnes je Správa NPŠ většinově financována z těžby dřeva a za aktivisty podporovaného ředitele Hubeného padají rekordní úmyslné těžby v historii NPŠ. Všiml si někdo, že by nevládní organizace nebo vědci ředitele parku či ministra za tyto masivní úmyslné těžby kritizovali?

Poté nevládní organizace změnily kampaň a v médiích obvinily starosty a politiky, že chtějí obchodovat se šumavskými pozemky a jsou ve vleku developerů. Je to opět lživé obvinění a dehonestace názorových odpůrců: Jediný, kdo má ze zákona právo na Šumavě skupovat pozemky, je sama Správa NPŠ, byť toto právo po řadu let nevyužívala. A bez jejího souhlasu nemůže v národním parku vzniknout žádná stavba, a když, tak dojde k jejímu zbourání, jak Správa NPŠ dokázala prosadit v Prášílech. Nicméně během uplynulých let i vědci tyto nepravdivé argumenty opakovali.

Argumentace propagátorů bezzásahovosti se postupně měnila. Zpočátku prohlašovali, že se kůrovec kalamitně nerozmnoží. Jak kůrovec gradoval a lesy odumíraly, přešli propagátoři bezzásahovosti na teorii „divočiny“ s tím, že kůrovcová kalamita je ozdravným prostředkem, kde na místě uschlého lesa vyrostou zdravý a odolný les jako výsledek samovolných přírodních procesů. Ti opatrnější však dodávali, že to bude tak za 300 až 400 let.

Až na výjimku ministra Tomáše Chalupy a bývalých ředitelů NPŠ Jana Stráského a Jiřího Mánka a dříve Ivana Žlábků se státní správa snažila jít aktivistům na ruku. Pod dozorem státní ochrany přírody s využitím následků orkánu Kyrill a záměrně vyvolaných kůrovcových kalami tak na Šumavě od dob ministra Bursíka uschlo cca 15 tisíc hektarů lesa. Bohužel, až na výjimky většina vědecké obce k usychání lesa na Šumavě mlčela, naopak část vědců nevládní organizace podporovala a k dané problematice čerpala vědecké granty. Jako příklad absurdního výzkumu uvádím výzkum houby Buaveria Bassiana. Roztoky houby, která měla zachránit Šumavu před kůrovcovou kalamitou, rozstříkovala na pramenech Vltavy hasičská auta i nad Šumavou práškovací letadla s nulovým výsledkem. Resp. s utracenými cca šesti miliony.

V klíčový moment sporu, kdy ministr Richard Brabec přes vrácení „zákona o Šumavě“ Senátem a následné veto prezidenta prosadil jeho schválení v Poslanecké sněmovně, oslovily nevládní organizace řadu vědců a vědeckých organizací k podpoře zákona. A mnoho vědců pak opakovalo mantru o tom, jak je zákon pro Šumavu přijatelný kompromis, ačkoli ministerstvo životního prostředí na námítky obcí a krajů nebralo zřetel, dokonce je k projednávání předlohy nepřizvalo. Jde tak o kompromis mezi radikálním aktivismem a aktivismem, do kterého se názory volených krajských a místních samospráv jaksi nevešly.

Veřejnost je tak dlouhodobě mystifikována tím, že nevládní organizace na Šumavě chrání pralesy či zakládají pralesy nové, přitom skutečností je, že **opravdové pralesní zbytky na Trojmezí či na pramenech Vltavy byly záměrně zničeny žírem kůrovce.** Uschly zde stromy 300 až 400 let staré. Šumava ztratila nejvzácnější porosty, ztratila původní genofond. Mnoho vědců se zaklíná globálním oteplováním a zkoumá, jak zadržovat vodu v krajině, titíž vědci však mlčí k tisícům hektarů záměrně uschlých lesů na Šumavě. **Masívním odlesněním Šumava ztrácí desítky milionů kubických metrů vody ročně.** Uschlý les se za slunného počasí přehřívá, padlé kmeny se nerozkládají a porosty travin mají při plném slunečním svitu teplotu až 40 °C. Ohřátý vzduch o nízké relativní vlhkosti odnáší vodu z hřebenů a vysušuje okolní lesy i rašeliniště. Je prokázáno, že odlesnění na plochách řádově v kilometrech čtverečních, tak jak k tomu došlo na Šumavě, vede k poklesu četnosti drobných srážek.

Divočina či bezzásahovost zákonem schválená na nadpoloviční většině národního parku však v myslích nevládních organizací a jejich podporovatelů neznamena obnovu původních smíšených lesů, protože v divočině se přeci nesmí nové stromy dosazovat. A suché stromy žádná semena nevyplodí. Místo přiznání chyby to vědci svalují na globální oteplování a podporují další rozšiřování suchého lesa. Jedním z častých argumentů je, že „divočina“ na Šumavě je pouze zlomkem území České republiky, tak proč ji nemít. Do dnešního dne však na tomto „zlomku území“ uschlo na Šumavě cca 4 miliony stromů. **Zákon, který protlačil ministr Richard Brabec, tento zločin částečně legalizuje a navíc plochu suchého lesa rozšiřuje.** S plnou odpovědností tvrdím, že vědecká obec v otázce Šumavy selhala.